

STRAŠÍTCI

Karin Mundierová

Byli bratři tři a měli mezi sebou při. Jenže tady nejsou tři, ale dva a nejsou to ani bratři, ale dobří kamarádi. Tedy, alespoň doteď. A při mají, až se to lesem ozývá, a kdyby jenom lesem, ale i paloukem, přes potok a pole, až k velikému sadu. No zkrátka všude v blízkém i dalekém okolí Malenkova na Valašsku.

Vybrala jsem se krátce po poledni na procházku. Prošla sadem, kde dozrávala jablíčka, a hned jsem si tři utrhla. Jak jsem je trhala, zaslyšela jsem zvláštní zvuk, který mi vítr dovál až k uším. Přemýšlím co to může být, ale ať přemýšlím, jak přemýšlím, nemůžu to poznat. Tak nechám zvuk zvukem a kráčím dál. Jdu podél pole, na kterém už po obyčejnosti není ani památky, když v tom opět uslyším ten zvláštní zvuk, jen tentokrát o něco hlasitěji. Přemýšlím jestli mám slyšiny, nebo ne. Jak tak dumám, co to jen může být, všimnu si, že kráčím kolem potoka. Nad potokem se naklání prastará vrba a u té vrby je lavička. Sejdu níž k té vrbě a sednu si na lavičku. Dívám se na třpytivé odlesky světla na hladině. Zadíívám se a pomalu se mi z mysli vytrácí myšlenka na ten podivný zvuk. Přivřu oči a vnímám jen vánek na tváři a hřejivé paprsky slunce, pravidelně zastíňované pohupujícími se větvemi vrby. Odpočívám, ... když tu najednou opět ten zvuk, jen tentokrát už mnohem jasnější. *“A hrome! Někdo se tady hádá!”* Vstanu z lavičky a už si to kráčím paloukem rovnou k lesu. *“To by v tom byl čert, abych nezjistila, kdo se to tady hádá! A v takový krásný den!”* Zvuk už není jenom zvuk, ale hlas. A né jeden, nýbrž dva hlasy. Stojím u lesa, natahuji uši, koumám odkud to asi může být. Jak koukám, tak koukám, ale nic. Hlasy utichly. Udělám ještě pár kroků a sednu si na veliký kámen. V duchu si řeknu: *“Však já si počkám, až se ty hlasy opět ozvou.”* A že jsem nemusela čekat dlouho. Najednou se rovnou zpoza kamene ozve:

“Já ti povídám, nahoře to bude lepší!”

“A já ti povídám, že nebude!”

“Proč by nebylo?”

“Protože dole je to jistější!”

Podívám se za kámen a vidím dva maličké, podivné tvorečky. Jeden roztodivnější než druhý. První měl na hlavičce vlásky z větviček spletených se stébly. Bříško měl kulaté na malinkatých nožkách. Na zádičkách měl bodlinky, místo nosíku měl větvičku s lístečkem. Očička měl veliké, pomněnkově modré a místo pěti prstíků, měl na ručičce prstíků osm. Šatičky měl z dubového listí a botičky z těch nejmenších žaludů. Druhý měl na hlavičce vlásky z mechu a v nich bílou slaměnku. Byl štíhlý a vyšší než ten první. Nožičky měl dlouhé a bosé. Na zádičkách neměl bodlinky, ale plátky ze šišek. Nosánek měl tak malinkatý, že ho téměř nebylo vidět. Očička měl taky maličké a zelené, jako jeho mechové vlásky. Na ručičce se mu svíraly jenom čtyři prstíky. Šatičky měl z jeřabinových lístků protkaných jehličím. Ručičky měl založené na prsou a podupával nožičkou, zatímco ten první seděl zádičkama opřený o kámen.

“Tak to vy se tady hádáte a děláte takový rambajz po celém okolí!” povídám těm dvěma. *“Co jste vůbec zač?”* ptám se těch podivných tvoreček.

Jak to ti dva uslyšeli, šklubli sebou, div že z nich dušičky nevyletěly. Dali by se i na útěk, kdyby jim strachem nožičky nestrnuly. *"Bát se mě nemusíte."* povídám jim. Oba zamrkali, pomalu vydechli a ten vyšší povídá: *"My jsme strašítci!"*

"Strašítci?" udiveně na ně koukám. *"Ano strašítci, Sámó Zemised a Dagobert Neposed."*

"A který je který?"

"Já jsem Dagobert, Sámův kamarád!" povídá hrdě ten vyšší. *"A já Sámó, Dagobertův kamarád!"* vyhrkne ještě pyšněji druhý. *"Když už jste se mi představili, já se taky představím. Já jsem Šárka."*

"Těší nás Šárko." řekli oba naráz a nejistě koukli jeden na druhého. *"Mě taky."* odpovím. *"A co jsou to ty strašítci?"* Opět se na sebe podívají, když v tom se Dagobert nadechne, přiloží si pěstičku k hrudi a řekne hrdým hláskem: *"To jsou skřítci, kteří straší!"*

"Straší?" divím se. *"Ano straší."* přikyvuje Sámó. Podívám se na ty dva podivné tvorečky. Oba přikyvuji důležitě hlavičkou. *"A koho straší?"*

"No koho, koho, přece lidi!"

"Lidi?" ptám se ještě udiveněji. *"Ano lidi. Nepořádné lidi. Takové, které hází odpadky v lese!"* povídá Sámó. *"A které kopou do hřibů a šišek a olamují větve!"* doplňuje Dagobert. *"Aha!"*

"Ano, ano, takové neřády strašíme."

"No dobrá, na tom nic špatného není. Jen nevím, jak je strašíte. Mně totiž vůbec strašidelní nepřijdete." říkám jim a nevěřicně na ně koukám. *"Jistě že ne!"* vyhrkne Dagobert. *"Však mi teď taky nestrašíme! My se teď prosím hádáme!"*

"No to vidím a ne jen vidím, ale i slyším a ne jen já, ale i celé okolí!" říkám káravě. Strašítci se na sebe opět podívají, teď trochu zahanbeně. *"No to jste mi pěkní kamarádi!"* pousměju se. *"Kvůli čemu se tady vlastně hádáte?"*

"Prosím pěkně, kvůli bydlení." řekne Sámó a vyčítavě se koukne na Dagoberta. *"On totiž nechce bydlet tak, jak chci já!"* uraženě zvedne bradu. *"A ty zas nechceš bydlet tak, jak chci já! Takže za to můžeš ty!"* odsekne Dagobert, a taky zvedne uraženě bradu. *"A jak chcete vůbec bydlet?"* zeptám se jich. *"Já chci bydlet dole, protože to je jistější."* pohotově říká Sámó. *"Já nahore, je tam hezčí výhled."* odsekne Dagobert. *"To je i dole a nehrozí ti, že spadneš dolů!"*

"Dolů padá jen nešika!"

"A taky...!"

"Já povídám, že...!"

Nastalo překřikování, až to uši tahalo a musela jsem si je zacpat. *"Tak, a dost!"* vykřiknu, přísně se podívám na oba. Strašítci se zarazí a koukají, čekají co bude.

Zhluboka si oddechnu, zakroutím hlavou a klidným hlasem říkám: *"Hezky po jednom, jinak vám není rozumět."* sednu si ke kameni, podívám se na Sámá, pak na Dagoberta, zpátky na Sámá. *"Ty povídej první."*

Sámó si sedne vedle mě, rozhodí bezmocně ručičkami a spustí: *"No, já bych chtěl bydlet dole u země. Nemám rád výšky. Patřím ke strašítům Zemisedům a ti vždy bydleli na zemi. Tam se nemůže stát, že bych spadnul z výšky dolů. Nebo, že by mě sfouknul vítr. Jsem rád, když mě navštěvují žížaly a vyprávějí mi, co je ve*

světě nového. No a jak by mě mohly navštívit někde vysoko nad zemí?" podíval se na mě. "Mám rád, když jsem nohama na zemi." kouknul na kamaráda a čekal, že mu hned začne do toho mluvit, ale nestalo se tak. Kamarád jen tiše stál s bradičkou pořád uraženě nadzvedlou. Ani se na něj nepodíval. Tak se Sámo podíval na mě s nadějí, hledajíc pochopení, zamrkal očima a smutně si povzdechl. Pousmála jsem se na něj. Kupodivu, Sámo se taky pousmál a jeho úsměv byl moc hezký. Roztomile se culil, držel se ručičkami za kolínka a jemně se vrtěl zrovnotak, jak to dělávají malé děti, když je někdo pochválí.

Pak jsem se podívala na Dagoberta a zeptala se jeho. "A co ty? Jak bys chtěl bydlet ty?" Dagobert přestal podupávat nožičkou, ani bradu už nedržel pyšně nahoru. Kouknul na kamaráda, pak na mě, zavrtěl hlavičkou a řekl rázně: "To já bych chtěl bydlet nahoře, nejlépe v pěkně rozvětvené koruně stromu, nebo keře. My strašitkové Neposedové máme rádi, když můžeme dovádět a přeskakovat z větve na větev, dělat salta a vůbec cokoliv, jen né sedět celý den na zemi. Mě se nemůže stát, že bych spadnul, jsem obratný jako veverka. Nejraději se houpu na větvičkách, a když se unavím, tak si sednu na nějakou tu větvičku a pohupuji nožičkami pěkně ve vzduchu. Taky se rád koukám po okolí. No a kde je lepší výhled? Z výšky stromů, nebo někde spod kořenů? A rád si povídám s ptáky. Mě nosí novinky ze světa oni. A že toho vidí mnohem víc, než kdejaká žížala!" kouknul na Sáma a pohrdavě se vypnul v kolenou.

"A co Sámo? S ním si taky rád?" zeptala jsem se Dagoberta. Najednou, jakoby ho ta pýcha opustila. Svěsil hlavu, těžce se nadechnul, sklopil oči a smutně řekl: "Ano, jsem."

"Tak vidíš!" povídám mu. "Proč tedy nebydlíte každý tak, jak se vám líbí? Ty si můžeš najít hezký příbytek někde mezi kořeny, nebo v houštinách pod kamenem. A ty Dagoberte, ty si můžeš najít příbytek někde vysoko v korunách stromů." Tu se na sebe podívali, zalesklo se jim v očičkách, obrátili zrak na mě a naráz řekli: "Když nám by bylo samým smutno!"

"Tomu rozumím." povídám jim. "A to, že se pohádáte a přijdete o kamaráda, z toho vám smutno nebude?" zeptám se jich a tázavě se na ně podívám. Vtom oba sklopí zrak, šťourají nožičkami v zemi, a pak se najednou oba obejmou, slzičky jim tečou po tvářích a s nářkem odpoví: "Byl-ó-ó-ó-ó."

"No. Tak vidíte." konejšivě jim řeknu a usměju se na ně. "Proč si tedy nenajdete příbytek, kde byste mohli být oba? Někde, kde můžete bydlet dole i nahoře?"

"A-a-a-a to-to-to jde?" vykoktají ze sebe. "My jsme nic takového neviděli."

"A hledali jste?" zeptám se. Oba kamarádi na sebe kouknou, popotáhnou nosíkem a odpovědí: "Ne, nehledali."

"No prosím!" sprásknu rukama a vyčítavě se na ně podívám. "Když my jsme tak malí, to se pak špatně hledá." odpoví. "To je asi pravda." přikývnu. "Ale Dagobert se výšek nebojí, může vylézt na strom a porozhlédnout se."

"Když, ono se strašitkům, prosím pěkně, špatně leze nahoru. Máme malé ruce." odpoví Dagobert. "A taky je tady hustý les a to se pod stromy těžko kouká." dodá.

"Hmm, to máš asi taky pravdu." řeknu a zamyslím se. "Tak víte co?"

"Nevíme!"

"Já vám pomůžu něco najít."

"A to bys pro nás udělala?" podivují se. Tvářičky se jim rozjasnili radotí. "Jistěže ano! Přeci vás tady nenechám. Ještě byste se nadobro rozhádali! A to vy jistě nechcete, že?"

"Nechceme." opět odpoví současně, tentokrát už zcela vesele, popadajíc jeden druhého od radosti.

Postavím se, podívám se po okolí, pak na strašítka a povídám jim: *"Vezmu vás na ramena, bude to rychlejší. Takovým malým nožkám, by to trvalo dlouho, obejít celý les."* Souhlasně přikývli hlavičkami a už radostně lezli na moje ruce. *"Ale já se bojím výšek."* zesmutní Sámo. *"Bojím se, že spadnu."* Chvíli se zamyslím. *"Tak já si tě dám na hlavu, mám tam čelenku od babičky, je plná kvítků a můžeš se jich přidržet."* Sámo se usmál. *"A já tam budu s ním, aby se nebál."* vykřiknul Dagobert. Sámo radostí div, že nevyskočil. Zvedla jsem oba strašítka nahoru a položila na čelenku. Kamarádi se tam uvelebili a vyrazili jsme hledat nějaký ten vhodný příbytek.

Ze začátku bylo ticho. Rozhlíželi jsme se, hledali, ale nenacházeli. Po nějakém čase se mi začali opět myšlenky ubírat někam jinam. Najednou Sámo smutně prohodí: *"My nic nenajdeme!"*

"Co to povídáš?" koukne na něj Dagobert. *"Jistěže najdeme!"*

"Kdepak, nenajdeme." namítne Sámo.

"Povídám, že najdeme!"

Zastavím se. *"No snad se mi tady opět nezačnete hádat!"* řeknu jim, poněkud zaraženě. Strašítci se na sebe podívají.

"Kdysi dávno, žili Sámo a Dagobert. Strašně se pohádali, až z toho byla válka." povídám jim. Skřítci se znovu na sebe podívají. *"A jak to dopadlo?"* tiše se zeptají. *"Nakonec dostali rozum a udobřili se. Byli pak opět kamarádi."*

"Uuf." Bylo slyšet, jak si oba úlevou oddechli. *"A-a-a byla t-t-ta válka strašná?"* zeptali se. *"Byla. A víc, než strašení toho nejlepšího strašítka!"* významně jim odpovím a čekám, co bude dál. *"My už se hádat nikdy nebudeme!"* hrdě oba prohlásí. *"Ani o to, kdo první rozladí nožičky cvrčkovi Neladilkovi."* vyhrkne Sámo.

"A ani o to, kdo první natře světélkující barvou chlup netopíru Postrachmůrkovi!" nezůstane pozadu Dagobert.

"Cože?" zarazím se. *"Jaké rozladěné nožičky? Jaký chlup?"* zeptám se, potlačujíc vší silou smích. *"No, on pak vypadá jako světluška!"* vyprskne Dagobert.

"A ty já mám tuze rád." rozplývá se Sámo.

To už nevydržím a vybuchnu smíchem. Strašítkové se taky rozesmějí, až se popadají za břicho. Nato se začnu smát ještě víc, protože místo smíchu se ze strašítků ozývá pískání. Směju se já, smějou se strašítci, až nám začne docházet dech. Zastavím se, sotva lapám po vzduchu. Vtom si vzpomenu na jablíčka ze sadu. Vytáhnu je. Strašítkům se rozšíří očička a seběhnou slinky. Nosánkem nasajou vůni jablíček. *"Ty tak voní!"* tužebně povzdchnou.

"Je tady pro každého jedno." Podám strašítkům dvě malá jablíčka. Ti je bez zaváhání popadnou, blaženě se usmějí a: *"Děkujeme."* rozzářeně řeknou a rovnou se do nich pustí.

"A jak je to vlastně s tím strašítkovským strašením?" zeptám se, jen co popadnu dech.

"Nóó, to se má tak...." řeknou s plnou pusinkou, přežvykující kousky jablíčka.

Strašítci mi vyprávěli všechny možné druhy strašení, různé příhody a lumpárny, ukazovali mi různá místa, kde koho vystrašili, a tak nám cesta ubíhala docela rychle.

Tu najednou, před námi u okraje lesa, vedle ostružinového keře, byl veliký pařez. Měl široké, vystouplé kořeny, uvnitř byl dutý, a přeci z neho rostla větev hustě obrostlá listím. U kořenů byl otvor dovnitř, který byl natočen tak, že celý den na něj svítilo sluníčko, a tak bylo uvnitř pěkně teploučko. Strašátkové najednou zcela utichli, hlasitě polkli poslední kousek jablíčka a očička se jim úplně rozzářila údivem.

"To je přesně to, co hledáme!" vykřiknu radostí.

"Anóóó!" zajásají strašítci.

"Tady můžete bydlet oba spolu. Sám o pěkně; bezpečně dole u kořenů a Dagobert nahoře ve větvi s hustým listím." povídám strašátkům, ale ty už měli očička upřená na pařez, že snad ani nevnímali.

"To je nádhera." rozplýval se Sám.

"A ten výhled." poskakoval nadšením Dagobert.

Sundala jsem strašítka na zem a ti se hned rozeběhli prozkoumat nový příbytek. Prolezali pařez ze všech stran, šťastně poskakovali a ukazovali na každíčký kout, každou větvičku, zkrátka na všechno kolem. Tu přiběhli oba ke mně a poděkovali *"Děkujeme ti Šárko, žes nám pomohla najít ten nejhezčí příbytek v celém lese."*

"Rádo se stalo." odpovím s úsměvem.

"A že nás přijdeš navštívit." tužebně se na mě podívali.

"To víte, že přijdu. Koneckonců, není to ani moc daleko."

Strašítci se zaradovali, objali se ještě pevněji a už plánovali, co kde budou mít. *"Já už půjdu, ať dojdu domů do tmy."* Strašítci se zastaví. *"Ale zítra přijdu, můžeme spolu hledat po okolí výbavu do nového příbytku. A vy mi můžete vyprávět o strašítčích."*

"To můžeme a budeme rádi."

Zamávali jsme si na rozloučenou. Strašítci se pak rozeběhli šťastně k pařezu a já se vybrala zpátky domů. Od lesa, přes palouk, kolem potoka, přejdou polem. Vánek mi povívá do tváře a už cítím vůni dozrávajících sadu. Ještě se ohlédnou k lesu. Usměju se a o chvíli už jsem doma. Z okna svého pokoje vidím na palouček u lesa. Chvilí se dívám, pak si lehnu do postele. Přemítám, co všechno spolu se strašítka ještě asi zažijeme. Usínám s hřejivým pocitem štěstí, nad novými přáteli a nad tím, že jsem jim mohla pomoci. V noci se mi zdá o veselém poskakování strašátků a různých jiných tvorečcích v lese.

